



Није да нисам знао – и да о томе у разним контекстима није било говора на овим страницама. Али ова (коначно!) одлазећа 2020. година само је потврдила древну истину, познату старим Грцима, и мудрацима свих времена. Умереност и одмереност, такт, осећај за тренутак и праву меру најважнија су ствар у животу појединаца, држава и народа.

Епидемија још не сасвим познатог порекла и свакако не до краја познатих последица изменила је и оголила много тога како на глобалном, тако и локалном плану. И неке од тих промена трајаће по свој прилици дуже од саме епидемије, која ће, за надати се, било захваљујући вакцини, или можда пре захваљујући природном „колективном прокужавању” полако постајати прошлост.

У тренуцима кризе и искушења – било да је реч о епидемији било о светској економској кризи – напрасно бледе глобалистичке и хуманистичке флоскуле, него свако гледа да најпре спасава себе, своје ближње и своју земљу

Здравствени системи су крхки, чак и у развијеним западним земљама. Ко нема или не контролише сопствене стратешке ресурсе – од енергената до лекова и медицинске опреме – није суверен. (А шта то немање суверености у пракси значи види се и открива управо у оваквим ситуацијама.) Социјализам има својих већ заборављених или потиснутих предности. Закони слободног тржишта не функционишу у ванредним околностима. У тренуцима кризе и искушења – било да је реч о епидемији било о светској економској кризи – напрасно бледе глобалистичке и хуманистичке флоскуле, него свако гледа да најпре спасава себе, своје ближње и своју земљу. И не само то. Него је ова епидемиолошка криза разоткрила најгоре, често и отворено расистичке ставове и стереотипе у самом срцу модерних и „цивилизованих” друштава.



Ово је само део непосредних поука или старих лекција, на чије важење и актуелност нас је ова здравствена криза поново подсетила. Неће, наравно, Америка и Енглеска сада постати „земље пролетерске” као што је то певала и прогнозирила популарна комунистичка песмица са половине двадесетог века. Али, исто тако, очито је да милијарде долара и евра уложених у очување статуса кво и бесомучну пропаганду глобалне моћи све теже прикривају „проблеме у рају”, односно озбиљно шкрипање у самим темељима система глобалног корпоративног капитализма.

А „’ће смо ту ми?” По обичају, на маргини и периферији. Али, с друге стране, бар када је реч о негативним аспектима, и у самом средишту кризе, с обзиром на то да се лоше стране система на његовим периферним рубовима увек боље, то јест, јасније виде и болније осећају.

Дешава се то већ дуже време, али је у прохујалој години додатно ескалирало. Српска друштвена и политичка стварност је буквално расцепљена на два света и две паралелне реалности. И то не само у политичком смислу. Тај расцеп иде по дубини и задире

Пише: Ђорђе Вукадиновић
субота, 16 јануар 2021 02:23

дословно у све сфере друштвеног и личног живота, одређује поглед на ствари, чак и осећај личног задовољства и среће. С једне стране, види се само свеопште црнило, мрак и катастрофа („нигде није као код нас”, „најгори смо на свету”). А са друге, пак, имамо неумерено хвалисање, непрекидну пропаганду и бесконачан низ „историјских победа”, над вирусом, над економском кризом, над опозицијом – и над здравим разумом.



И упркос раширеном мишљењу – којем је склон чак и део депримиране опозиционе јавности – како је та („гебелсовска”) пропагандна тактика „генијална” и како ће то режиму омогућити да влада све тамо до краја наредне деценије, мени се чини управо супротно. Односно да ако уопште ишта у догледно време може да помрси конце и поквари рачуницу актуелне власти, онда ће то бити баш поменуто бахато претеривање.

При чему, разуме се, једно претеривање појачава друго, а један екстремизам, пре или касније, изазива подједнако екстремну контрареакцију. И тако у круг

На примеру скупштинске кампање против Ђиласа (и „ђиласоваца”) се већ види како тај екстремни приступ не ради, или макар како почиње да проклизава – и на самој је ивици да изазове ефекат супротан очекивању. При чему, разуме се, једно претеривање појачава друго, а један екстремизам, пре или касније, изазива подједнако екстремну контрареакцију. И тако у круг.

Време смрти је увек и време истине и преиспитивања. О личним и колективним приоритетима. О стању здравственог система. О домашају режимске пропаганде. О немогућности да један човек одлучује о свему у држави. О непостојању или немоћи опозиције. О (не)спремности на ризик оних којима су свакодневно пуна уста и друштвене мреже „побуне”, „устанка” и „револуције”.

Истина се заиста најчешће крије „негде између крајности”. А скоро никад у екстрему, ма колико ти екстреми – и екстремизми – повремено деловали атрактивно и привлачно у односу на сивило „обичности”, просека и здравог разума

И да. Стари су дефинитивно били у праву. Истина се заиста најчешће крије „негде између крајности”. А скоро никад у екстрему, ма колико ти екстреми – и екстремизми – повремено деловали атрактивно и привлачно у односу на сивило „обичности”, просека и здравог разума.

Испитивање граница, екстремизам и радикализам можда имају смисла у неким уметничким правцима и експериментима. Али у политици и животу увек производе много више проблема него што их решавају. И волео бих да – где год вам било срце и каква год била непосредна политичка уверења – ова претходна реченица остане као нека врста новогодишње и божићне (о)поруке.

(Аутор је политички аналитичар и главни и одговорни уредник НСПМ)